

Zamki w piasku

14 listopada 2011

Zdjęcia satelitarne i fotografie lotnicze z południowo-zachodniej Libii ujawniły budowle pozostałe po Garamantach, północnoafrykańskim ludzie berberyjskim, który żył na obszarze dzisiejszej Sahary od ok. V w. p.n.e. do V w. n.e.

Brytyjscy archeolodzy zaznaczają, że upadek reżimu Kaddafiego otworzył naukowcom drogę do badania przedislamskiego dziedzictwa Libii. Dzięki nowym zdjęciom zidentyfikowano pozostałości ponad 100 ufortyfikowanych gospodarstw i wiosek z budowlami przypominającymi zamki, a także kilka miast. Większość datuje się na 1-500 r. n.e.

Archeolodzy z Uniwersytetu w Leicester zauważyli pozostałości suszonych cegieł z mułu, z których zbudowano kompleksy przypominające zamki. Zachowały się nawet ściany (ich wysokość sięgała 4 m), a także ślady osadnictwa, kopce nagrobne czy skomplikowane systemy irygacyjne. Badania naziemne, które przeprowadzono po zakończeniu analizy zdjęć, potwierdziły, że zabytki doskonale się zachowały i rzeczywiście są przedislamskie.

„To tak, jakby ktoś przyjechał do Anglii i nagle odkrył wszystkie średniowieczne zamki. Za czasów reżimu Kaddafiego pozostawały one niezauważone i nieodnotowane” – opowiada szef projektu prof. David Mattingly.

„Zdjęcia satelitarne dały nam możliwość objęcia badaniami dużego regionu. Dowody sugerują, że przez lata klimat się nie zmienił, a mimo to widzimy, że ten nieprzyjazny krajobraz z zerowymi opadami deszczu był kiedyś gęsto zabudowany i uprawiany” – dodaje dr Martin Sterry.

Odkrycia Brytyjczyków podważają pogląd – datowany jeszcze na czasy rzymskie – że Garamantowie to nomadowie i wichrzyciele funkcjonujący na obrzeżach Cesarstwa. „W rzeczywistości byli

oni wysoce cywilizowani, żyli w dużych ufortyfikowanych osadach, głównie jako [...] rolnicy. Tworzyli zorganizowane państwo z miastami i wioskami, językiem pisanym i supernowoczesnymi technologiami. Garamantowie byli pionierami w zakładaniu oaz i handlu transsaharyjskim” – tłumaczy prof. Mattingly.

Naukowcy, których przegoniła z Libii rewolucja, mają nadzieję, że już niedługo wrócą na stanowiska, by dokończyć badania. W pracach wspomagał ich libijski wydział starożytności.

Opracowanie: Anna Błońska

Na podstawie: University of Leicester

Źródło: [Kopalnia Wiedzy](#)